

Dier en recht (B001372)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 4.0

Studietijd 120 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 2)

Nederlands

Gent

zelfstandig werk

peer teaching

hoorcollege

groepswork

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Verniers, Elien

RE22

Verantwoordelijk lesgever

Van Hoorick, Geert

RE22

Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

Educatieve Master of Science in de maatschappijwetenschappen (afstudeerrichting rechten)

stptn

aanbodsessie

4

A

Master of Laws in de rechten

4

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

bestuursrecht, administratief recht, dierenwelzijnsrecht, dierenrechten, Europees recht, dierenwelzijn, dierenbescherming, diergezondheid

Situering

Doelstelling is het verwerven van inzicht in de relaties tussen het recht als organisatiesysteem en het dier, met inbegrip van de historische achtergronden en de maatschappelijke factoren terzake.

Inhoud

DEEL 1 – ALGEMEEN KADER

In dit eerste deel wordt duiding gegeven over kernbegrippen zoals dierenwelzijn, diergezondheid, dierenrechten, dierwaardigheid en dierenbescherming. Vervolgens wordt de rechtspositie van het dier bekeken op nationaal, regionaal en internationaal niveau. Hierbij worden verschillende takken van het recht doorkruist (waaronder grondwettelijk recht, Europees recht, mensenrechten, strafrecht, internationaal recht en milieurecht). De aandacht gaat uit naar zowel beleidsmatige als juridisch-technische aspecten, alsook wordt soms een rechtsvergelijkende benadering (Nederland, Duitsland, Finland, Zwitserland, Verenigde Staten, India) toegepast. In dit inleidend deel wordt ook ingegaan op filosofische achtergronden. Andere onderwerpen die aan bod komen zijn onder meer dieren als rechtsobjecten of rechtssubjecten; zin en onzin van dierenrechten; grondrecht inzake dierenwelzijn; soortenbescherming versus dierenwelzijn; dierenwelzijn versus diergezondheid. Zowel het positief internationaal, Europees en nationaal recht wordt bestudeerd alsook wetgevende initiatieven *de lege ferenda*.

DEEL 2 – THEMATISCHE VERDIEPING

De thema's hieronder vermeld zijn verwerkt in het cursusmateriaal. Het is geen exhaustieve lijst. Een selectie van de thema's is het onderwerp van een diepgaandere studie. Studenten hebben inspraak in de thema's die ook mee worden vormgegeven door tendensen in de actualiteit.

- Dierenexperimenten

- Biggencastratie
- Intensieve veeteelt, CAFO's, farm
- Mensenrechten & dierenrechten
- Compassionate conservation
- Rechten van de natuur
- Dierenwelzijn en het milieurecht
- One Health, One Welfare, One Right
- animal constitutionalism
- Animal welfare–environment–sustainable development nexus resolution
- Onverdoofd slachten
- Dieren in sport
- Dieren in jacht
- Dieren in religie
- Farm to Fork Strategy

DEEL 3 – GROEPSWERK, PRESENTATIE & PEER TEACHING

De studenten krijgen enkele thema's aangereikt. In het kader van een van deze thema's dienen zij op zoek te gaan naar een relevante onderzoeksvraag die centraal zal staan in de kritische paper die zij samen met een of meerdere medestudenten dienen te schrijven. De onderwerpen die in deze paper aan bod komen, worden vervolgens door de studenten besproken tijdens een presentatie, gevolgd door een groepsoverleg alwaar ook over deze thema's een debat gevoerd zal worden.

Begincompetenties

- Een basiskennis hebben van de grondslagen en structuren van het in België geldend recht
- De vaardigheden hebben om te kunnen werken met juridische teksten en bronnen en deze naar waarde kunnen schatten, juridische informatie te kunnen opsporen en wetenschappelijk verantwoord te kunnen verwerken
- De attitudes hebben van bereidheid tot een kritische en wetenschappelijke ingesteldheid

Eindcompetenties

- 1 Grondige wetenschappelijke kennis hebben in de relaties tussen het recht en het dier, de historische achtergronden ervan, en de maatschappelijke factoren die erop inwerken.
- 2 Uitgebreide kennis hebben van de algemene internationale, Europese en nationale ontwikkelingen en strategieën inzake (de verbetering van) de maatschappelijke en rechtspositie van het dier.
- 3 Juridische teksten en bronnen met betrekking tot het kennisdomein opsporen, analyseren, naar waarde schatten en wetenschappelijk verantwoord verwerken. Al dan niet met behulp van generatieve-AI tools als die op een verantwoorde manier gebruikt worden.
- 4 Belangrijke rechts- en beleidsinstrumenten kennen en het daaraan gekoppeld vakjargon op een correcte manier gebruiken.
- 5 Een heldere en verantwoorde rechtswetenschappelijke tekst m.b.t. het kennisdomein kunnen opstellen, en daarover mondeling kunnen rapporteren, in team. Al dan niet met behulp van generatieve-AI tools als die op een verantwoorde manier gebruikt worden.
- 6 In staat zijn om collega's te quoteren en beoordelen op sterktes en zwaktes bij presentaties (peer feedback).
- 7 Verwoorden en beargumenteren van eigen stellingen in een discussie.
- 8 Overtuigd zijn dat het dierenwelzijn noodzakelijk is voor een duurzame ontwikkeling, en open staan voor een positieve rol van het recht daarin, en voor concepten uit andere rechtssystemen.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Groepswerk, Hoorcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcollege(s) met interactie, papers en presentaties door de studenten (in principe groepswerk: per twee) en geleide groepdiscussies, zelfstandig te vervullen leesopdracht (reader), mogelijks ook een gastcollege

Studiemateriaal

Geen

Referenties

Opgenomen in leermateriaal

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

1. begeleiding bij de voorbereiding en bespreking van de presentaties, geleide groepdiscussies en papers
2. beantwoorden van de vragen van de studenten, met inbegrip van afstandsbegeleiding via e-mail

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Mondelinge evaluatie, Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Er is enkel niet-periodegebonden evaluatie (paper, presentatie ervan, en participatie, schriftelijke test). Degene die 2e zittijd hebben krijgen enkel een opdracht voor een nieuwe paper (voor 10/20 waarvan 6/10 op procesevaluatie staat en 4/10 op productevaluatie). Alle evaluaties zijn open boek.

Eindscoreberekening

Paper op 5/20 (waarvan 2/5 op procesevaluatie en 3/5 op productevaluatie), mondelinge presentatie ervan op 5/20, schriftelijke test op 10/20, ongewettigde afwezigheid tijdens presentaties van andere studenten = - 2.

Faciliteiten voor werkstudenten

Werkstudent = Gewettigd afwezig gedurende presentaties andere studenten.
Aanwezigheid op les waarin eigen presentatie is, en op schriftelijke test, is vereist.